

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Apokalypsen kommer – Preben Haarup DINE ØJNE TÅLER IKKE SYNET

Af

[Mona Munck-Lindblom](#)

– 29. marts 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Verden er efterladt gold og trøstesløs, efter at religiøse fundamentalister har overvundet det højteknologiske samfund i Preben Haarups lidet originale, men kærkomment relevante undergangsroman.

Citat

Stjernerne sad deroppe på deres sikre pladser og funkledede, mens de fulgte slagets forudsigelige gang. Alt var stille omkring dem, de hørte kun hinandens vejrtrækning og lyden af deres slæbende fødder. De gik og gik, side om side kæmpede de sig frem gennem det bløde sand, og intet forandrede sig; til den ene side lå saltsumpen, sort, stinkende og stillestående, til den anden side strakte det flade, vegetationsløse land sig. De havde gået mod vest, omtrent i så mange dage (...) det ville tage forfølgerne at spise kamelkødet.

De havde ikke set klitvandrerne. Men sådan var det (...), man så dem først, når det var for sent. (...) havde de udset sig et bytte, forfulgte de det til verdens ende.

Vi er i det 22. århundrede. Den verden, vi kender, er gået under efter en lang og altødelæggende krig. På den ene side kæmpede de, der troede på Gud den almægtige. Ham, der på førstedagen skabte lyset, jorden på den tredje og mennesket på den sjette. På den anden side kæmpede de, der troede på den darwinistiske evolutionsteori og et samfund baseret på videnskab og teknologi.

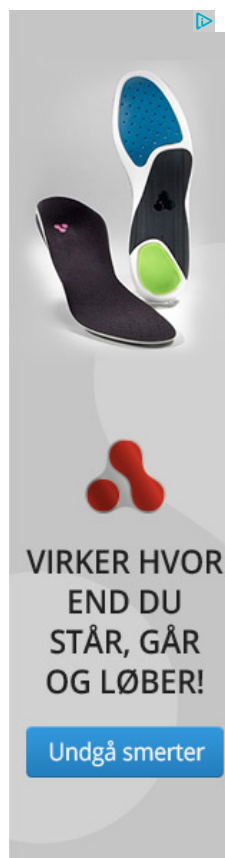
De troende vandt. Og verden – eller i hvert fald Europa – er nu opdelt i mindre samfund, hvor lovgivningen byder kvinder at være ikklædt en løstsiddende, altdækkende kjole med et fintmasket net for øjnene, en tyv straffes med håndsafhugning og utroskab med stening til døden.

Det er ind i sådan et (normalt) vestjysk samfund, Morten Jensen er født. Men modsat sin fader – der er en af lokalsamfundets øverste – og sine mange søskende – der alle er lettere retarderede efter flere år med indavl i det lukkede samfund – tror Morten på noget andet. Han har ved et tilfælde fået adgang til et ellers hengemt bibliotek, hvor han har brugt timer på at læse alt fra [ULYSSES](#) til historiske bøger om den gang, verden havde en medicinalindustri og var digital.

Og nu ønsker Morten frihed. Frihed fra det totalitære, undertrykkende samfund. I biblioteket har han læst, at der i Paris – datidens 'Byernes By' – skulle være en enklave af de intellektuelle, darwinistiske videnskabsfolk. Sådan begiver han sig på vej mod noget, han kun har en svag idé om, hvad er, og som han ikke kan vide sig sikker på, stadig findes.

Vejen er farlig. Borgerkrigen har med sine kemiske våben efterladt Nordeuropa som en gold ørken. De eneste dyr, der har klaret strabadserne, er kameler, insekter og rotter, og havet er erstattet af en underlig grå sump. Alt, man kan vide sig sikker på er, at møder man et fremmed menneske, er der stor sandsynlighed for, at man dør.

Med andre ord, er det en sand postapokalyptisk roman, vi har med at gøre. En sammenskrivning af MAD MAX og Cormac McCarthy's [VEJEN](#), kunne man fristes til at skrive. Hvor solens varme og den gølge ørken giver associationer til den seneste MAD MAX-filmatisering. Og hvor frygten for at møde de djævelske fjender med 'tænderne fulde af trævler af menneskekød' ligesom hos McCarthy lurer om hjørnet under den lange vandring.

Fakta

- Forfatter: Preben Haarup
- Titel: DINE ØJNE TÅLER IKKE SYNET
- Sider: 344
- Pris: 250,-
- Forlag: Farenheit
- ISBN: 9788771760347

[Køb bogen hos SAXO.com](#)

Tidligere udgivelser

- MADE IN CUBA (2011)

Billeder

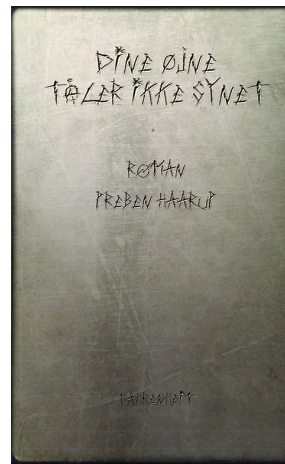
Men selvom frygten for, hvad der venter på næste side, gør læseoplevelsen til noget af en page-turner, er den bakkedalsagtige spændingskurve også lidt kedsommelig, forventelig og ikke helt fri af gentagelser. Og – genren tro – er heltene Morten Jensen, lige lovlig moralsk. Denne gang er det bare ikke den guddommelige morale, han henfalder til. Hos Haarup er det de troende, der slår alt ihjel, som kan spises, mens Morten hellere vil sulte end æde sin næste.

Hvor romanens amerikanske artsfæller ofte er religiøse eller lige vel voluminøse i deres politiske agenda, udmærker DINE ØJNE TÅLER IKKE SYNET sig ved at være uhyre samtidsrelevant. Med citater som 'En flygtning i en teltlejr fordrevet af krig og tørke' og 'det var et asyl, og man indgik ikke permanente ordninger (...) på et midlertidigt opholdssted' skriver Haarup sig ind i debatten om flygtningekrisen.

Selvom man måske kunne tro det – med en lov der dikterer både burka og stening – er her ikke tale om en dommedagsberetning, skrevet i frygt for 'muhammedanernes' (eller Islamisk Stats) indtog. Det er opgør med al religion.

Og selvom menneskene i den postmoderne civilisation kritiseres for, at 'plyndre og myrde sig til rigdom' og bygge deres samfund på 'knoglerne af de svage', der blev holdt som slaver, og som døde af sygdom og sult, så hyldes civilisationen dog stadig. Det er altså ikke maskineriet og videnskaben, der er noget i vejen med – højst det egoistiske fortidsmenneske. Det giver en form for håb for fremtiden – hvis altså Morten når frem til Paris. Og hvis enklaven fortsat eksisterer.

Den politiske tæft tilføjer romanen en vedkommende substans. Så meget at jeg, der ellers ofte har lidt svært ved at acceptere præmissen for den dystopiske litteratur, faktisk finder den så interessant at læse, at jeg gerne vil glemme, at jeg måske også kedede mig lidt under den forudsigelige vej.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Synes godt om 36 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#).

- [Japansk sindsrapport – Hiromi Kawakami KVINDEN VED HAVET](#) · 10-06-2016
- [Mellem metaforer og mudder – Hannah Lutz VILDSVIN](#) · 23-05-2016
- [Tilbage til 1980'ernes natmaskine – Tomas Lagermand Lundme ALT ER MIT](#) · 18-05-2016
- [Industriel Iliade – Emil Bønnelycke SPARTANERNE + BERLIN + ROSA LUXEMBURG](#) · 17-05-2016
- [Alle siger det – Jonas Hassen Khemiri ALT DET JEG IKKE HUSKER](#) · 12-05-2016

Læs også

- [På tærsklen til en anden verden – Vladimir Makanin MANDEHULLET](#) · 01-06-2016
- [Køb en ugle mens tid er – Philip K. Dick DRØMMER ANDROIDER OM ELEKTRISKE FÅR?](#) · 25-08-2014
- [Tavshedens sprog – Miriam Toews SMÅ UDSVING](#) · 17-07-2014
- [At sluge et øje\(blik\) – Josefine Klougart OM MØRKE](#) · 10-12-2013
- [Den indre fjende – Max Brooks WORLD WAR Z](#) · 31-10-2013

Tags: [22. århundrede](#), [dystopi](#), [fana](#), [postapokalypse](#), [religionskritik](#), [Religiøs fanatisme](#), [sci-fi](#), [science fiction](#)

Om Mona Munck-Lindblom

Mona læser lidt af hvert og meget af det hele, men har et særligt bankende hjerte for litteratur der lader mennesker mødes.

[Skriv til Mona](#)

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet